

språk jemte Svenskan endast för tvenne skolor, för en skola i Österbotten, emedan kustbefolkningen i hela norra delen af provinsen är Finsk, och för den i Helsingfors, emedan här elever lättast kunna samlas både från Åbo och Wiborgs län, i hvilka båda en vidsträckt sjöfart af den Finska kustbefolkningen idkas. Kanske kunde dock skolan i Åbo, oaktadt ortens aflägsenhet för invånare i Wiborgs län, anses lämplig med afseende på den billigare lefnadskostnaden derstädes för eleverna. Kommitterades förslag är derföre i detta hänseende alternativt.

10

81 J. V. SNELLMAN – B. O. SCHAUMAN HUB, Coll. 198

K<äre> B<roder>.

Tack förbindligt för Expedition af N:o 5.

Jag skulle tro, att de tre artiklarne: Om »Folkskolförslagen» – »Fornfinnarnes lif» – och fortsättningen af »Mahomet» fylla tre ark.

20

Den Artikel IV betecknade novellen hvaraf här fortsättning följer bör införas hel och hållen i Juni-häftet och torde upptaga två ark.

Alltså återstår ett ungefär. För detta har jag påbörjat en Litteraturartikel som sändes med nästa post.

Artikel IV (egentligen V) bör emellertid uppsättas och blifva den sista i häftet.

Barth's resa får sparas till vidare. Äfvenså: Industrins teori & praxis. Jag väntar flera manuskript och beror Julihäftet på blifvande tillgång.

Med Vänskap

30

d. 12 Juli.

82 J. O. W. FURUHJELM – J. V. SNELLMAN 13.VII 1861 HUB, JVS handskriftssamling

Höglärde Herr Professor!

40

Under min tjenstetid i P<eters>burg blef jag bekant med f<öre> d<etta> Officeren vid ryska general staben, numera Werkl<iga> Statsrådet I. Liprandi, som jag då ofta hörde berätta om Finska kriget 1808–9, i hvilket han hela tiden hade deltagit. När derföre jag i sista våras ur »Bidrag till Femtioåriga minnet af Döbeln och Björneborgarene» sidan 8, noten 15) erfor att författaren hoppades det berättelsen om duellen mellan Blum och Liprandi »skulle utverka en sanfärdig beskrifning om händelsen», – vände jag mig i bref till Liprandi och bilade en öfversättning af ofvannämde not samt uppmanade honom att refutera den deri förekommande version, erbjudande mig att blifva hans medlare för offentliggörande af hans genmäle, på svenska.

50

Samma tillfälle begagnade jag för att efterkomma en dylik uppmaning, som den föregående af Professor F. Cygnæus i »Bilder ur förgångne tidens lif» sid. 190, åttonde råden uppifrån och bad W<erkliga> Statsrådet Liprandi upplysa äfven denna omständighet; och för

att få tviflet så mycket bestämdare upphäfvat, ställde jag min fråga så categoriskt som möjligt.

Några veckor derefter erhöj jag till svar: häftet N:o 1 af bilagge Handlingar, – ett bref till mig om tilldragelser före striden vid Wirta bro, samt N:o 2, ett genmäle af I. Liprandi, med anledning af duellen. Öfversättningen af båda desse uppsatser har jag sjelf gjordt, så godt min upptagne tid det medgifvit; men som jag ej haft Lexicon äro kanske orden ej alltid väl valde; att dessutom språket behöfver corrigeras, sätter jag ej ens i fråga.

- 10 Dessutom medföljer här häftet N:o 3, en serie handlingar om kyrkoherden Pacchalenius och N:o 4, rörande sinnesstämningen i Finland 1749–50. De skola säkert intressera mången och dessutom medföra den nyttan att rikta våra forskares uppmärksamhet på Archiverna i Wiborg, Willmanstrand och F(redriks)hamn. Original Handlingarna, ifrån hvilka N:o 3 och 4 äro af mig öfversatta från ryskan, förvaras uti Utrikes Ministerii Archiv i Moskva. Skulle, likvist Herr Professorn förutse att häftet N:o 4:s offentliggörande kunde komma att väcka uppseende i Finland och gifva anledning till utfall i de svenska Tidningarna mot ryska politiken m. m. så ber jag att det ej
- 20 måtte tryckas, emedan det för framtiden skulle komma att hindra den Finska Häfdeforskningen i Ryssland; och oss återstår ännu mycket att skörda i de ryska Archiverna. Till Herr Professorns personliga upplysning vill jag här tillägga, att Secret(eraren) Krook blef indragen i förbindelserna med Panin genom Wijkman; att han sedermera ångrade sina felsteg; bekände allt, och derigenom förrådde Wijkman.

- 30 Skulle Herr Professorn finna dessa uppsater lämpliga för sitt Litteraturblad, så ber jag att de måtte mottagas såsom ett tecken till den högaktning och tacksamhet jag, såsom finne, hyst och alltid kommer att hysa för Herr Professorns eminenta egenskaper, och förtjenster om fäderneslandet.

Höglärde Herr Professorns
ödmjukaste tjenare
Öfverste O. Furuhjelm

Wladimirska
Gouvernementet
staden Wjäsniki
d. 1/13 Juli 1861.

- 40 P. S. Så när hade jag glömdt att Liprandi anhöll att få en par exemplar af de häften af Litt(eratur) Bladet i hvilka uppsatserna N:o 1 och N:o 2 blifva införda. Hans adress är följande

Его Превостодителству
Ивану Петровичу Липранди
С. Петербургъ
Въ Стременной Улице
домъ Богданова